

Sygn. akt IV U 298/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2019r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2019 r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania H. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 24 kwietnia 2019 r. Nr (...)

w sprawie H. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i decyzję z dnia 19 marca 2014 r. o przyznaniu emerytury w ten sposób, że ustala, iż wysokość emerytury H. S. na dzień (...)r. wynosi (...)((...)i 11/100) zł brutto miesięcznie.

Sygn. akt: IV U 298/19 **UZASADNIENIE**

Decyzją z(...)2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na podstawie art.151§2 w związku z art.146§1 ustawy z (...). Kodeks postępowania administracyjnego odmówił H. S. uchylenia decyzji z 19 marca 2014r. (o przyznaniu emerytury) i stwierdził jej wydanie z naruszeniem prawa. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że zgodnie z art.146§1 kpa uchylenie decyzji z powodu orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, na podstawie którego została wydana decyzja, nie może nastąpić jeżeli od dnia doręczenia decyzji upłynęło pięć lat. W takim przypadku, zgodnie z art.151§2 kpa, organ administracji publicznej ogranicza się do stwierdzenia wydania zaskarżonej decyzji z naruszeniem prawa oraz wskazuje okoliczności, z powodu których nie uchylił tej decyzji. Z uwagi na to, że od dnia doręczenia zaskarżonej decyzji z 19 marca 2014r. upłynęło pięć lat nie jest możliwe jej uchylenie. Dlatego organ rentowy odmówił uchylenia powyższej decyzji i stwierdził jej wydanie z naruszeniem prawa (decyzja z 24 kwietnia 2019r. k.55 akt emerytalnych za wnioskiem z 6 marca 2014r.).

Odwołanie od w/w decyzji złożyła ubezpieczona H. S. wskazując, że decyzja dla niej krzywdząca, a przepis art.146 kpa ogranicza realizację orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego (odwołanie k.2 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wskazując na argumentację podniesioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.3 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona H. S. urodziła się w dniu (...) W dniu 17 października 2008r. ubezpieczona wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z wnioskiem o emeryturę. Decyzją z 8 grudnia 2008r. organ rentowy na podstawie art.46 ustawy emerytalnej przyznał ubezpieczonej emeryturę od 7 listopada 2008r. ,tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego(...)(wniosek o emeryturę i decyzja z 8 grudnia 2008r. o przyznaniu emerytury k.1 i 62 akt emerytalnych za wnioskiem z 17 października 2008r.).

W dniu (...). ubezpieczona wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym. Decyzją z 19 marca 2014r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej od 7 marca 2014r. ,tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego emeryturę na podstawie art.24 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wysokość emerytury ubezpieczonej obliczona została wg zasad określonych w art.25 i 26 ustawy emerytalnej, w tym zgodnie z ówczesną regulacją art.25 ust.1b tej ustawy, na mocy której podstawę obliczenia emerytury pomniejszono o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranej przez ubezpieczoną emerytury przyznanej jej uprzednio na podstawie art.46 ustawy emerytalnej. Wysokość świadczenia na dzień 7 marca 2014r. ustalona została na kwotę 1 498,12 złotych brutto miesięcznie (decyzja z 19 marca 2014r. k.10 akt emerytalnych za wnioskiem z 6 marca 2014r.).

W dniu 5 kwietnia 2019r. wpłynął do organu rentowego wniosek ubezpieczonej o wznowienie postępowania na podstawie art.145a kpa (z uwagi na wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie o sygnaturze akt P 20/16) w sprawie decyzji o przyznaniu emerytury, w którym ubezpieczona wniosła o uchylenie decyzji z 19 marca 2014r. o przyznaniu emerytury i obliczenie tego świadczenia bez zastosowania przepisu art.25 ust.1b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (wniosek o wznowienie postępowania z 5 kwietnia 2019r. k.53 akt emerytalnych za wnioskiem z 6 marca 2014r.).

Po rozpoznaniu powyższego wniosku, postanowieniem z 24 kwietnia 2019r. na podstawie art.149§1 i 2 kpa organ rentowy wznowił postępowanie w sprawie decyzji z 19 marca 2014r. o przyznaniu emerytury, a następnie zaskarżoną decyzją z 24 kwietnia 2019r. powołując się na upływ pięciu lat od doręczenia decyzji z 19 marca 2014r. na podstawie art.151§2 w związku z art.146§1 kpa odmówił ubezpieczonej uchylenia decyzji z 19 marca 2014r. i stwierdził jej wydanie z naruszeniem prawa (decyzja z 24 kwietnia 2019r. k.55 akt emerytalnych za wnioskiem z 6 marca 2014r.).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie H. S. od decyzji (...)2019r. odmawiającej uchylenia decyzji z 19 marca 2014r. o przyznaniu emerytury okazało się uzasadnione i skutkowało zmianą decyzji z 24 kwietnia 2019r. i poprzedzającej ją decyzji z 19 marca 2014r. o przyznaniu emerytury w części dotyczącej wysokości emerytury poprzez ustalenie, że wysokość emerytury ubezpieczonej na dzień nabycia prawa do świadczenia ,tj. na dzień 7 marca 2014r. wynosi 1 971,11 złotych brutto miesięcznie.

Przypomnieć należy, że w chwili nabycia przez ubezpieczoną prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym (w dniu 7 marca 2014r.) obowiązywał przepis art.25 ust.1b ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nakazujący pomniejszenie - w przypadku osób, które uprzednio pobierały emeryturę przyznaną na podstawie art.46 tejże ustawy - podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art.24, o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Organ rentowy zastosował wówczas powyższy przepis, co skutkowało ustaleniem wysokości emerytury ubezpieczonej w niższej kwocie. W dniu 6 marca 2019r. zapadł wyrok Trybunał Konstytucyjnego, w którym Trybunał stwierdził, że art.25 ust.1b ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017r. w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...)r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art.46 tej ustawy, jest niezgodny z art.2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W oparciu o powyższy wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. opublikowany w Dzienniku Ustaw Nr 539 z 21 marca 2019r., ubezpieczona wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej decyzją z 19 marca 2014r., w której organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym i ustalił jej wysokość z uwzględnieniem niekonstytucyjnego przepisu art.25 ust.1b ustawy emerytalnej. Skarga ubezpieczonej o wznowienie postępowania wpłynęła do organu rentowego w dniu 5 kwietnia 2019r., a zatem z zachowaniem terminu określonego w art.145a§2 kpa, zgodnie z którym skargę opartą na orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego wnosi się w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału. Jak wynika z przedstawionych wyżej ustaleń, organ rentowy postanowieniem z 24 kwietnia 2019r. wznowił postępowanie w sprawie zakończonej decyzją z 19 marca 2014r. o przyznaniu emerytury w powszechnym wieku emerytalnym, ale decyzją z 24 kwietnia 2019r. odmówił jej uchylenia poprzestając na ustaleniu, że decyzja z 19 marca 2014r. została wydana z naruszeniem prawa.

W ocenie Sądu decyzja organu rentowego z 24 kwietnia 2019r. jest nieprawidłowa. Organ rentowy odmawiając uchylenia decyzji z 19 marca 2014r. w części dotyczącej ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonej – gdyż to jest istotą sporu w sprawie - powołał się na regulację art.146§1 kpa, zgodnie z którą uchylenie decyzji z przyczyny określonej w art.145a kpa nie może nastąpić, jeżeli od dnia doręczenia decyzji upłynęło pięć lat. Zauważyć jednak należy, że organ rentowy nie wskazał w jaki sposób ustalił, że od doręczenia ubezpieczonej decyzji z 19 marca 2014r. upłynęło pięć lat. Analiza akt emerytalnych ubezpieczonej pokazuje, że decyzja z 19 marca 2014r. została przekazana do wysłania do ubezpieczonej w dniu 27 marca 2014r. (vide: adnotacja na decyzji z 19 marca 2014r. k.11v akt emerytalnych za wnioskiem z 6 marca 2014r.). Brak jest natomiast zwrotnego potwierdzenia odbioru przedmiotowej decyzji, które pozwoliłby ustalić datę doręczenia jej adresatce, co powoduje, że nieudowodnione jest twierdzenie organu rentowego, iż od doręczenia ubezpieczonej decyzji z 19 marca 2014r. upłynęło pięć lat. Już tylko z tego względu stwierdzić należało, że zachodzą podstawy do zmiany decyzji z 24 kwietnia 2019r. oraz decyzji z 19 marca 2014r. poprzez ustalenie wysokości emerytury ubezpieczonej na dzień nabycia prawa do świadczenia ,tj. na 7 marca 2014r. z pominięciem niekonstytucyjnego przepisu.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że granica pięciu lat - przewidziana w art.146§1 kpa - od doręczenia decyzji, której dotyczy skarga o wznowienie postępowania oparta na orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego, po przekroczeniu której to granicy czasowej nie jest możliwe uchylenie (zmiana) niekorzystnego rozstrzygnięcia, jest dwa razy krótsza od przewidzianej w art.408 kpc, który przewiduje, że nie można żądać wznowienia postępowania (poza określonym w tym przepisie przypadkiem), jeżeli od dnia uprawomocnienia się wyroku upłynęło dziesięć lat. Tak różne regulacje w zakresie granicy czasowej, do której możliwa jest zmiana niekorzystnego rozstrzygnięcia opartego na niekonstytucyjnym przepisie, w sposób niekorzystny kształtuje sytuację ubezpieczonych (kobiet urodzonych w (...)r.), które po ustaleniu prawa do emerytury na podstawie art.24 ustawy emerytalnej, nie kwestionowały na drodze sądowej ustalonej wysokości emerytury, w porównaniu do tych ubezpieczonych – kobiet urodzonych w (...)r., które odwoływały się w przeszłości od decyzji o przyznaniu emerytury w części dotyczącej wysokości świadczenia i w stosunku do których zapadły wyroki sądowe oddalające ich odwołania (z uwagi na ówczesny stan prawny).

W ocenie Sądu powyższe okoliczności nakazywały uwzględnić odwołanie ubezpieczonej. Należy wskazać, że choć wyrok Trybunału Konstytucyjnego został ogłoszony w dniu 21 marca 2019r., to jednak zakwestionowany w nim przepis był – w zakresie ustalonym przez Trybunał - niezgodny z Konstytucją od daty jego ustanowienia. Skarga ubezpieczonej o wznowienie postępowania zmierzała zatem do wyeliminowania z obrotu prawnego rozstrzygnięcia, które zostało wydane na podstawie niekonstytucyjnego przepisu.

Mając na uwadze powyższe okoliczności na podstawie art.477⁽¹⁴⁾§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję z (...) i poprzedzającą ją decyzję z (...). i ustalił wysokość emerytury ubezpieczonej na dzień 7 marca 2014r. z pominięciem niekonstytucyjnego przepisu. Wysokość ta zgodnie z przedstawionymi przez organ rentowy wyliczeniami, które nie były przez ubezpieczoną kwestionowane, wyniosła 1 971,11 złotych brutto miesięcznie (wyliczenie wysokości emerytury k.12 akt sprawy).